

Rafiq MUSA

Fikirlərim qəti idi,
Çəkilmədi sağa-sola.
Günəş yuxu həvəsində,
Toranlıqda çıxdıq yola.

Dağ yerinin havasına
Köklənmişəm, "yol kəsirəm".
O yerlərin sevgisinə,
Salamına tələsirəm.

Aranın öz gözəlliyi,
Dağların da öz yeri var.
Sanki göylə birləşibdir
Dağ yuxarı qalxan yollar.

Qanadlandım zirvəsinə
Yerə baxdım, "gözüm axdı".
Ayaq basdım buluduna
Göy tərpendi, şimşək çaxdı.

Burda qonaq olanlara
Hər bir kəsin sevgisi var.
İllər ötür, dost süfrəsi
Zaman-zaman xatırlanar.

İnsanlarda sevgiyə bax,
Bu sevgini duyan çəsar.
Sözə döyər verən kəslər
Bir kəlmədən doğmalaşar.

Amalımız, qanımız bir,
Bunu deyir qan qardaşım.
Biz deyirik: -"Qardaş canı",
Onlar deyir: -"Can qardaşım".

İnsan oğlu rahat olur
Dost-tanişlar olan yerdə.
Tələbəlik illərinin
Dostları var bu şəhərdə.

Vaxtım yoxdur görməyə,
Qorxmaz mənədən inciməsin.
Gülnisə də bağışlasın,
Məni özgə, yad bilməsin.

İstəmirəm zəhmət verib,
İncik salım bir kimsəni.
Əzizə də xəbər tutsa,
Qınaycaq, yəqin, məni.

Görüşsəydik, pis olmazdı,
Fikrimizi bölüşərdik.
Qoy bu səfər son olmasın,
Bir də gölsək, görüşərik.

Doğrudan da, bu yerlərin
Təriflərə sığmır adı.
Dərələrə sığan deyil
Bu şəhərin qol-qanadı.

Öz yerində olmalıdır
Yüz yol ölçüb, bir biçənər.

Tərəziyə "əl gəzdirsən",
Hər kəs gəndən salar havar.
Yağın, şorun dadı həmişə
Necə vardı, elə də var.

Zəhmətinə bağlı kəslər
Bağ salanda ərinmədi.
Qoca ağac meyvəsinin
Dadı - tamı yerindədi.

Yaşamağa, yaratmağa
Hər kəsin var öz marağı
Burda hər kəs uca tutar
Zəhmət ilə yaşamağı.

Yamacları gül-çiçəkli
Təpələri xonçalıdı.
Qusar çayı bu şəhərin
Gümüş qınlı xançalıdı.

Meşələrə gəndən baxdım,
Bələ gözəl meşə hanı?
Qayıtmağa vaxt ayırdım,
Ötüb keçdim Avaranı.

Ayaq basdıq kənd yoluna,
Qarşıladi ellər bizi.
Kəndlər-- yaşıl donlu mələk,
Gizlətmədik sevgimizi.

Burda kimə salam versən,
"Can qardaşım" deyəsdi.
"Xoş gəlmisiz" deyən hər kəs
Söz və əməl yiyəsdi.

Yan-yanadır ulu dağlar,
Qoruyur el-əbasını.
Dağlar sanki rəqs edəcək
"Məhərrəmkənd" havasını.

Dağa qalxdım, endim çaya,
Könlüm, elə bil, səngidi.

Dan ulduzu görünürdü,
Duydum çiçək qoxusunu.
Dərələrdən ərşə çəkdim
Meşələrin yuxusunu.

Bələ meşə ələ düşməz,
Talasında gözəyməyimi?
Oyaq quşlar alqışladı
Şəhər üzünü, gözəyməyimi.

Bulaq suyu, dağ çiçəyi,
Bir ələmdir çayın dadı.
"Lavaza" da nahar etdim,
Çay süfrəsi pis olmadı.

Bir az keçdi, çıxdı Günəş,
O, göstərdi nur üzünü.
Dağlar keçdim, dərə aşdım,
Kəndlər gördüm, yol uzunu.

Evlərə bax, quş yuvası,
Hər biri bir biçimdədi.
Kəndlərə bax, göz oxşayır,
Yaşılıqlar içindədi.

Urvathıdı Urvə kəndi,
Hər evin öz qonağı var.
Yola baxır kənd evləri:
-Qonaq gələr yolda qalar!

Mən biləni elə də çox uzaq deyil.
Şəhərdən az aralıdı
Kəndin gedib-gələni çox,
Xuray qonaq-qaralıdı.

Bu yerlərin yenilməzdi
Dəliqanlı hər igidi.
Təpələrə çıxsan, yorar,
Təpələr də dağ kimidi.

Heyranıyam bu yerlərin
Yaşıl donlu kəndlərinə.
Mat qalmamaq mümkün deyil
Bərəsinə, bəndlərinə.

Yamaclarda kəndlər gözəl,
Bir-birinə sığınbıdı.
Evlərə bax, elə bil ki,
Sal qayadan asılıbıdı.

Aladaş da gəl-gəl deyir,
Dağa qalxdım, ərinmədim.
Kəndə olan sevgimi mən
Elə kənddə qoyub gəldim.

Burda ömür sürənlərin
Ola bilməz dərdi-səri.
Yollara bax, sevgilərlə
Qucaqlayıb təpələri.

Dərələri "uzundərə",
Gədəklərdən keçmək olmur.
Yaşılığın səhrinə bax,
Kəndi kənddən seçmək olmur.

Yaşılıqlar arasında
Əşidilir çayın səsi.
Sal qayadan asılıbıdı
Sanki Laza şələsi.

Dağ yuxarı bir az qalxdım,
Aldım kəndin sorğunu.
Laza kəndi qucaqladı,
Qarşıladi qonağını.

O yan tərəf dərin dərə,
Bu yan tərəf duman-çəndi.
Dağa-daşa bir örnəkdə
Dözümünü Sudur kəndi.

Əsrlərin açarını
Hər millətin qan yaddaşı.
Bir tarixdir bu yerlərin
Hər qayası, hər bir daşı.

(Davamı 7-ci səhifədə)

GÖZƏLLİYƏ TƏLƏSİN

Qusarda yaşayan tələbə dostlarıma

Yolumuza yağdı yağış
Sahmanladı solu-sağı.
Çox çəkəmədi kəsdi yağış,
Göz oxşadı göyqurşağı.

Günəş də çox gecikmədi,
Çöllər güldü üzümüdə.
Yollar bizə yol göstərdi,
Qucaq açdı dağlar bizə.

Gözəllikdən doymaq olmur,
Biz gözəllik "dəlisiyik".
Bu da, Quba-Qusar yolu,
Gözəlliyə tələsirik.

Gəlişimdən xəbər tutub,
Görüşmə çıxdı dağlar.
Sevincinə sevinc qatıb,
Sinəsinə sıxdı dağlar.

Bu dağları görə kəslər
Bir özgə yer aramadı.
Bu yerləri görməyənlər,
Gözəllikdən yarımadı.

Səfərlərim çox olubdur,
Bu gün yenə "yol kəsirəm"
O yerlərin salamına,
Görüşünə tələsirəm.

Bu yerlərdən gözmü doyar?
Meşələrdi yaraşığı.
Dağlar sıxdı sinəsinə,
Qonaqladı "Ay isığı".

Arzuların, istəklərin
Məkanındır gözəl şəhər.

Gözəlliyə mat qalanlar
Bu şəhərdə sehlərlər.
Burda qonaq olan kəslər
Sevgilərlə mehlərlər.

Qəribəməz kimsə burda,
Hər kəs qonaq marağında.
Ər oğullar "can qardaş"dır,
Öz yeri var qonağın da.

Binaların özəlliyi
Fərqli-fərqli biçimdədir.
Bu şəhərin bənzeri yox,
Yaşılıqlar içindədir.

Təmizliyin keşiyində
Mən də varam, sən də varsan.
Küçələrdə sahmana bax,
Yarpaq belə tapmamzasan.

Tikən tikir, quran qurur,
Daha deyən yoxdur "ura!"
Biz köçmüşük Avropaya,
Avropamı köçüb burda?!

Tikilənlər göz oxşayır,
Baxışımız özgə deyil.
Göz oxşayır yeni evlər,
Naxışımız özgə deyil!

Dəyişməyib xalqın ruhu,
Ocaq yanır, köz yerində.
Dəyişə də dükən-bazar
Hörmət-izzət öz yerində.

Təpələr çay axarında
Əlvan çiçək çələngidi.

Göyün yerə sevgisi-- bu,
Gözəlliyi tən bölüşüb.
Çaylar, göllər ayna kimi,
Sanki göydən indi düşüb.

Əl uzatsan, aya çatar,
Göylər salar öz sehrinə.
Gecələri sakit görüb
Ulduzlar da enər yerə.

Çaykənarı yer qalmayıb.
Evlər qalxır dağa sarı
Daş banılar burda azdı,
Çıl- çırpıdır hasarları.

Bağ-bağcanı görə çəsar,
Gizlədəmməz heyratını.
Bura adı bir meşəni,
Ya kiminsə həyatını?

Qalacağım yerim məlum,
Ay ünvana dönüb gəldim.
Ulduzların işığında
Avaranda gəcələdim.

Gecə keçir, susur meşə,
Ay üzünün yönü bəri.
Baş qoyaraq təpələrə
Mürğüləyir kənd evləri.

Bir az yatdım, bəs elədi,
Dedim, gözüm çöl-çəmənə.
Sanki çölə səsləyirdi
Ulduzların şəhri məni.

(Əvvəli 6-cı səhifədə)

Uzaqlardan göz oxşayan
Şah dağının ağ qaradı.
Arxasında mord dayanan
Kicik Qafqaz dağlarıdı.

Zirvə uca, göylər dərin.
Uçan quşlar qanad salıb.
Yaş ötsə də, ər kişilər
Qocalmayıb, cavan qalıb.

Bu yerləri görənin kəsin
Könlü bura bağlanası.
Qocanı da cavan saxlar
Sərin külək, dağ havası.

Quş qonmayan zirvəyə bax.
Bənzər qılınc tiyəsinə.
Havalandı könlü quşum
Sığal çəkdi zirvəsinə.

Çəsmələri bal kimidi.
Ləzzətini içən bilər.
Çəmənlerin gül ətrini
Göy yamaqdan keçən bilər.

Bu yerlərin hər qarışı
Dağlar ilə yüklənibdir.
Dağ çayının səsinə bax,
"Ləzginka"ya köklənibdir.

Kükreyəndə uzaqda dur,
Ayaq qoyma sellərinə.
Üzün dursa mehə sarı,
Sığal çəkər tellərinə.

GÖZƏLLİYƏ TƏLƏSİN

Qusarda yaşayan tələbə dostlarıma

Çiçəklərin ləçəyində
Mən bir dərddin dərmanı var.
Yüz yaşını ötür hər kəs,
İlahinin fərmanı var.

İnsanları bir yanadı,
Bir yanadı dünya varı.
Mehribandı, qonaqcıldı
Bu yerlərin adamları.

Burda qızlar-- "dəliqanlı",
Sevdiyinə könül verər,
Qızlar güzgülü gözəldiməzlər,
Çəsmələrdə güzgülənər.

Burda sevib-sevilməyən
Od-alovdan, közdən düşər.
Zər qədrini zərgər bilər,
Karat burda gözəldən düşər.

Əl uzsatsam, əlim çatır
Həsret yüklü Dərbəndimə.
Canı-qanı bir olanlar
Məlhəm olar hər dərdimə.

Göydə şimşək çaxan zaman,
Qılınc oynar, xata sovar.
Babaların and yeridi,
Yurd yeridi bu torpaqlar.

Bu yol-cığır çox tapdanıb,
Bir zamanlar olan oldu.
Bu yol şimal tərəflərə-?
Özüməz dönmən yoldu.

Bu yerlərdə köndlər gördüm,
Evlər gördüm qatar-qatar.
Hər bir köndin yaşamağa
Yaylağı var, qışlağı var.

Yağın,şorun dadına bax,
Hər nə yesən, baldı dadı.
Qışlaq yeri Hil kəndidi,
Yaylaq yeri Hil obadı.

Dağ köndləri zaman-zaman
"Biz də də varıq", söyləyəcək.
Dağlar durub arxasında,
Külək əssə neyləyəcək?!

Kəndlər bizim yurd yerimiz
Dağda-düzdə salınıb kənd.
Burda evlər saya gəlmir,
Bir şəhərdi Məhərrəmkənd.

O əvvəlki günlər hanı?
Fikirlidir bənd-bərələr.
Gələni az, gedəni çox
Köç yoluna baxır köndlər.

Bu kənd bizim Həzrə kəndi,
Dağlar kəndin öz yaşadı.
Burda hər bir daş parçası
El-obanın yaddaşdı.

Ocaq bizim, pir bizimdi,
Qəlbimizdə Haqqın səsi.
Bir tarixdi, bir inamdi
Şeyx Cüneyd məqbərəsi.

Bir tərəfdən gün düşəndə
Par-par yanır Samur çayı.
Yaşamağa dəyər burda,
Arzuların çoxdur sayı.

Ulu Dərbənd, ver əlini ,
Əlim dəysin əllərinə.
Öz dilində ovut məni,
Dərman olum dərd-sərinə.

Bu torpağa ayaq basan
Ömrünə ömür qatar.
Dərd-sərindən gileylilər
Şəfasını burda tapar.

Bu yerlərin əvəzi yox,
Təriflərə sığmır adı.
Əziz dostlar, siz də gəlin,
Rafiq Musa Qusardadı.

08.08.2025